

Obsah

PŘEDMLUVA (Z. Švec)	5
STOMATOCHIRURGIE	7
HISTORICKÉ POZNÁMKY (L. Frýba)	9
Vymezení obsahu válečné ústní, čelistní a obličejové chirurgie (J. Kufner)	11
Výskyt válečných poranění úst, čelistí a obličeje (J. Kufner)	12
Zvláštnosti poranění ústní oblasti, čelistí a obličeje (J. Kufner)	13
Klinika a diagnostika válečných poranění ústní dutiny, čelistí a obličeje (J. Kufner)	17
Taktika ošetřování obličejových úrazů podle etap zdravotnického odsunu (T. Németh)	20
První lékařská pomoc (T. Németh)	22
Odborná lékařská pomoc (T. Németh)	24
Specializovaná lékařská pomoc (T. Németh)	25
Úplné ošetření válečných poranění v oblasti úst, čelistí a obličeje (J. Kufner)	29
Péče o zraněné do úst, čelistí a obličeje (J. Kufner)	36
Výživa raněných do čelistí a obličeje (J. Kufner)	41
Doléčování a rehabilitace po obličejových a čelistních válečných poraněních (J. Kufner)	46
Poranění zubů (L. Frýba)	49
Poranění dolní čelisti (T. Németh)	52
Válečná poranění střední třetiny obličeje (J. Kufner)	62
Poranění nasomaxilárního komplexu (T. Németh)	81
Poranění měkkých tkání ústní oblasti a obličeje (J. Kufner)	84
Poranění jazyka a spodiny ústní (T. Németh)	89
Kombinovaná poranění dolní čelisti a střední třetiny obličeje (T. Németh a J. Kufner)	91
Poranění obličeje spojená s poškozením sousedních krajín (T. Németh)	95
Kontaminovaná poranění obličeje (T. Németh)	98
Popáleniny obličeje (T. Németh)	101
Poranění obličeje spojená s poškozením ionizačním zářením (T. Németh)	103
Infekce při poranění obličeje a čelistí (T. Németh)	105
Komplikace poranění ústní dutiny, čelistí a obličeje (J. Kufner)	109
Posudková činnost po obličejových úrazech a zařazení poraněných do vojenské služby a do civilního zaměstnání (T. Németh)	111
PÍSEMNICTVÍ	114

I. VÝZNAM A CÍLE VÁLEČNÉ OFTALMOLOGIE	117
II. HISTORIE VÁLEČNÉ OFTALMOLOGIE	119
III. TYPY VÁLEČNÝCH OČNÍCH PORANĚNÍ PODLE HISTORICKÝCH ETAP	123
IV. VÁLEČNÁ PORANĚNÍ A CHOROBY OKA	125
A. Poranění oka	125
1. Mechanická poranění oka	125
a) Kontuze — zhmoždění — oka a jeho pomocných orgánů	125
b) Poranění oka a jeho pomocných orgánů ostrými předměty — perforující poranění	139
c) Retinovaná cizí tělíska	150
d) Projektilová a střepinová poranění	162
e) Mnohočetná poranění při explozi	164
f) Indirektní oční změny mechanických úrazů	167
g) Zřaková pourazová rehabilitace, oční protetika	168
2. Poškození očí fyzikálními škodlivinami	170
a) Tepelná poškození očí	170
b) Hypotermální úrazy — omrzliny	176
c) Radiační poškození oka	177
d) Účinek mikrovln na oko. Práce na radiolokačních stanicích a zřakové ústrojí	179
e) Lasery	180
f) Účinek pozemního a vzdušného výbuchu nukleárních zbraní	181
3. Chemická poškození oka. Bojové chemické látky (BCHL)	184
4. Stresová poškození očí. Některé problémy letecké oftalmologie	195
5. Poškození oka vybranými přenosnými chorobami	198
B. Častější onemocnění oka u vojska	200
C. Artéfiální poškození oka	203
D. Toxické postižení oka metylalkoholem	204
E. Některá statistická data z Velké vlastenecké války	204
F. Vyšetření a základní druhy ošetření poraněného oka	210
V. ORGANIZACE OFTALMOLOGICKÉ SLUŽBY A ZÁSADY POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÉ POMOCI V POLNÍCH PODMÍNKÁCH	217
VI. OTÁZKY POSUDKOVÉ ČINNOSTI V POLNÍCH PODMÍNKÁCH	221
PÍSEMNICTVÍ	224
OTOLARYNGOLOGIE (E. Černý)	225
1. Z HISTORIE VÁLEČNÉ OTOLARYNGOLOGIE	227
2. PORANĚNÍ UCHA	230
Poranění boltce	231
Othematom	233
Poranění zevního zvukovodu	233
Poranění bubínku a sluchových kůstek	236
Poranění bradavkového výběžku a pyramidy (labyrintu)	239

Intratemporální úrazové obrny lícního nervu	246
Aerootitis media	249
3. PORANĚNÍ NOSU A VEDLEJŠÍCH NOSNÍCH DUTIN	251
A. Poranění nosu	251
B. Sdružená poranění nosu	259
C. Poranění vedlejších nosních dutin	260
Aerosinusitis	274
4. PORANĚNÍ HLTANU A KRČNÍ ČÁSTI JÍCNU	276
A. Poranění vnitřní	276
B. Poranění zevní	279
5. PORANĚNÍ HRTANU A PRŮDUŠNICE	285
A. Poranění vnitřní	285
B. Poranění zevní	286
Poznámky k tracheotomiím, koniotomiím, koniopunkci a tracheální intubaci	294
Poranění štítné žlázy při krčních poraněních	297
Poranění velkých krčních cév při krčních poraněních	298
6. TERMICKÉ POSTIŽENÍ ORL ORGÁNŮ	300
1. Přehřátí	300
2. Popálení	300
3. Omrznutí	303
7. ZASAŽENÍ ORL ORGÁNŮ OTRAVNÝMI LÁTKAMI	305
8. VLIV NADMĚRNÉ INTENZITY ADEKVÁTNÍCH PODNĚTŮ NA ČINNOST SLUCHOVÉHO ÚSTROJÍ	308
Akutní akustické trauma	309
Chronické akustické trauma	310
Poranění ucha výbuchem	311
Kontuzně komoční syndrom	312
Prevence	313
PÍSEMNICTVÍ	316
ANESTEZIOLOGIE A RESUSCITACE	317
I. ANESTEZIOLOGIE (V. Trávníček)	319
1. OBECNÁ ČÁST	320
Stručná farmakologie látek užívaných v anesteziologii	320
Premedikační látky	320
Celková anestetika	321
Periferní svalová relaxancia	325
Anesteziologické přístroje a pomůcky v poli	326
Narkotizační přístroje	326
Pomůcky	328
Příprava raněných před anestézií	328
Anamnéza	328

Vyšetření raněných před anestézií	329
Zásadní opatření před anestézií	330
Šok; úhrada ztrát krve a tělesných tekutin	331
Problém „plného žaludku“	332
Premedikace	333
Celková anestézie	333
Úvod do celkové anestézie	333
Vedení celkové anestézie	334
Anesteziologická pooperační péče	336
Místní anestézie	337

2. SPECIÁLNÍ ČÁST 338

Anestézie u kraniocerebrálních poranění	338
Anestézie u poranění hrudníku	339
Anestézie u poranění břicha	340
Anestézie u popálenin	340
Anestézie u akutní nemoci z ozáření	341

II. RESUSCITACE (I. Dvořáček, J. Pokorný) 343

1. NEODKLADNÁ RESUSCITACE (I. Dvořáček) 344

Vymezení pojmů	344
Neprůchodnost dýchacích cest, nedostatečné dýchání a zástava dýchání	345
Obecné charakteristiky a příčiny	345
Rozpoznání	346
Léčebné výkony k obnovení a zajištění průchodnosti dýchacích cest	347
Umělé dýchání	354
Kontrola oběhu	358
Náhlá zástava oběhu	359
Obecná charakteristika a příčiny	359
Rozpoznání	359
Nepřímá srdeční masáž	360
Kardiopulmonální resuscitace	362
Nejčastější chyby a komplikace při neodkladné resuscitaci	366
Kdy ne zahájíme a kdy ukončíme neodkladnou resuscitaci	368
Schémata postupů při neodkladné resuscitaci	368

2. AKUTNÍ RESPIRAČNÍ INSUFICIENCE (I. Dvořáček) 370

Patofyziologické poznámky a vymezení pojmů	370
Příčiny	371
Rozpoznání	372
Léčení	375
Bezprostřední odborná pomoc	375
Definitivní léčba	376

3. ŠOK (J. Pokorný) 378

Formy a příčiny šoku	378
Patofyziologie šoku	379
Iniciální fáze (kompenzovaný šok)	379
Přechodná fáze (dekompenzovaný šok)	381
Poruchy mikrocirkulace	381
Hypoxie a poruchy metabolismu	382
Poruchy koagulace	382

Šoková plíce	384
Šoková ledvina	384
Splanchnická oblast	386
Terminální fáze	386
Klinická symptomatologie	387
Léčba šoku	389
Doplnění krevního objemu	390
Krystaloidy	390
Koloidní náhradní roztoky	390
Krev a její deriváty	392
Masívní a rychlá transfúze	393
Stanovení velikosti převodu a rychlosti aplikace	394
Léčba oběhových poruch	395
Sympatikotropní látky	395
Kardiotonika	396
Nízkomolekulární dextran	396
Léčba diseminované intravaskulární koagulace	397
Korekce metabolické acidózy	397
Kortikoidy	397
Léčba náhlého selhání ledvin	398
Léčba poruch plicní funkce	398
Tišení bolesti	400
Obecný postup při léčbě šoku	400
Popáleninový šok	400
Septický šok	402
Anafylaktický šok	403

4. KANYLACE VELKÝCH ŽIL (*J. Pokorný*) 406

Indikace kanylace velkých žil	407
Kanylace horní duté žíly	407
Zavedení centrálního katetru z loketní jamky	408
Punkce vena subclavia	408
Punkce vena jugularis interna	410
Kanylace dolní duté žíly	411

PÍSEMNICTVÍ 414

REJSTRÍK 416

Převzat z časopisu MUDr. Zdeněk Šok
 Číslo 1 z roku 1982
 Graficky upravil Miroslav Kašpárek
 Fotografie z archivu oddělení I. ÚV
 Vydání 1. Praha 1982. Vydala Národní vojenská zdravotnická a distribuční knih. n. p.
 v Praze, ústřední ústav 5077, publikace, ústřední ústav
 Vydání v ústavu redakční Nář. polk. PhDr. Zdeněk Šok
 Odpovědná redaktorka Jana Váňová
 Výtvarný redaktor Jan Pávek
 Technický redaktor Václav Vlach
 K tisku odevzdáno 22. 4. 1982
 Vydavatel Ústřední Národní vojenská, n. p. v Praze
 AA 3036 (z toho chr. 420) VA 31.83
 Náklad 200 výtisků
 Z-081-82. ÚSTŘ. VAK. 35 Kčs. 100/2402